

گەری پینچ پلەس و شەشەمی گریبەستە نهوتی و گازییەکانی عێراق بە قازانجی زیاتر لە 30٪ بۆ کۆمپانیایان کۆتاییهات

14-05-2024

نووسەرەکان

مەحموود بابان

کورتە : لەم گەرەدا 22 کۆمپانیا لە 13 ولاتی جیهانهوه ئامادهی خۆیان بۆ وهبەرھێنان لە کێلگە نهوتی و گازییەکان و هاوبەشەکانی عێراق دەربرێ، بەلام تەنیا کۆمپانیایان چینی و هەریمی کوردستان توانیان لە کێپرکی تەندەری و پەرەپێدانی ئەم کێلگانە بەرپێژە قازانجی 6.67٪ بۆ 32٪ گریبەستەکان ببنەوه و واژۆیان بکەن.

دوای شەش سال لە ئامادەکردنى گەرنكى دىكەى گريپەستە نەوتى و گازىپەكان لە عىراق و، ئەنجامدانى چەندىن وۆركشوپ بۆ كۆمپانىيان و، پىداچوونەو بە جۆرى گريپەستەكان بە گۆرپنى ريزەى مولكانە و ريزەى كۆمپانىيان لە قازانجى وەبەرھىنان لەم كىلگانەدا، سەرئەنجام لە كۆى 29 پڕۆژەى ئامادەكراو، 13 پڕۆژە سەرنجى كۆمپانىيا وەبەرھىنەرەكانيان راکيشتا.

رۆژانى 11 بۆ 13-ى ئايارى 2024 لە بەغدا، بەسەرپەرشتى و ئامادەبوونى سەرۆكەزىران گەرى پىنج پلەس و شەشەمى گريپەستەكان دەستپىنکرد، كە 22 كۆمپانىيا لە ھەموو جىھانەو بەبى ئەمرىكىيەكان بەشدارىيان لە كىپرکى بردنەو بە گريپەستەكان دا پىشكىشكردبوو، بەلام تەنیا كۆمپانىيا چىنيەكان و تاكە كۆمپانىياى عىراقى - كوردستانى تانىيان گريپەستەكان بەريزەى جياوازى قازانج لەدوای تىچووى وەبەرھىنان كە گەيشتووەتە ريزەى سەروو 30% بەدەستپىن.

بەپىى داتاي گريپەستى ئامادەكراوى پڕۆژەكان بۆ وەبەرھىنان لە گەرى پىنج پلەس و شەشەم دا، لە كۆى 11 كىلگەى گازى، تەنیا دوو كىلگەى گازى سەرنجى كۆمپانىيان بۆ وەبەرھىنان راکيشتا، ئەوانىش كىلگەى گازى خلىسى لە پارىزگاي ئەنبار و نەينەوا و كىلگەى گازى قورنەين لە پارىزگاي نەجەف و ئەنبار.

بەديوئى دىكەدا، لەكۆى 14 كىلگەى نەوتى، كۆمپانىيا چىنيەكان ئامادەيان بۆ وەبەرھىنان لە 8 كىلگەدا بەريزەى جياواز نىشانداو، واتە 6 كىلگەى نەوتى لەم دوو گەرەدا ماونەتەو و ھىچ كۆمپانىيايەك لەو 22 كۆمپانىيا بەشداربوو ئامادەيان بۆ وەبەرھىنان تىياندا دەرئەبريو. ھەرەوھا، لەكۆى 4 كىلگەى ھاوبەش (نەوتى و گازى) لەم دوو گەرەدا، كۆمپانىيان ئامادەيان بۆ وەبەرھىنان لە 3 كىلگەياندا دەربريو.

خالىكى دىكەى پەيوەست بەم گريپەستە نۆو پۆك و شىوازى گريپەستەكان يان ريزەى قازانجى كۆمپانىيان كە ھاوشىوھى ئەوانەى ھەريمى كوردستان كە لەگەل كۆمپانىيا نۆودەولەتپەكانى نەوت كرووبەتى و لە كىلگەكانى ھەريمى كوردستان دا كار دەكەن. لەكاتىدا ناھەزايى و مشتومرى حكومەتى فیدرالى عىراق لەسەر بەشى كۆمپانىيا نەوتپەكان لە ھەريمى كوردستان بەردەوامە و ھۆكارى سەرەكى دەستپىنەكردنەوھى ھەناردەكردنەوھى نەوتى ھەريمى كوردستانە بۆ دەرەو.

لەم گەرەدا 22 كۆمپانىيا لە 13 وڵاتى جىھانەو ئامادەپى خۆيان بۆ وەبەرھىنان لە كىلگە نەوتى و گازىپەكان و ھاوبەشەكانى عىراق دەرپى، بەلام تەنیا كۆمپانىيانى چىن و ھەريمى كوردستان تانىيان لە كىپرکى تەندەرين و پەرەپىدانى ئەم كىلگانە بەريزەى قازانجى 6.67% بۆ 32% گريپەستەكان ببەنەو و واژۆيان بكەن.

جۆرى گريپەستەكانى گەرى پىنج پلەس و شەشەم؛ بۆچى عىراق پەناى بۆ ھاوبەشىکردن لە قازانج برد؟

عىراق دوای دوو دەپە لە بەرپۆو بەردنى كىلگە نەوتپەكان و پەرەپىنەدانى كىلگە گازىپەكان و سووتانى گازى ھاوھل لە بەرھەمھىنانى نەوت، كە لەلایەن كۆمپانىيانى دەولەت و شىوازى گريپەستى خرمەتگوزارى كۆمپانىيا نۆودەولەتپەكانەو بەريوھى دەبرد، نەيتوانى قوناخى گەرە لە بەرزكردنەوھى ئاستى بەرھەمھىنان و كەمكردنەوھى سووتانى گازى ھاوھل و وەبەرھىنان لە گازدا بكات، ھەربۆبەش سەرئەنجام پەناى بۆ دوو شىوازى نوپى گريپەست برد كە بە ھاوبەشى لە قازانج ناويان دەبات.

ھەرەوھا، سەرەراى گۆرانكارىپەكان لەم دوایپەدا و بەتايەتپىش لە گەرى پىش ئەم دووانەدا و لە 2018-دا، تانى چەند گريپەستىك واژۆبكات كە گريپەستەكانى كرپسنت پىترۆليوم و تۆتال بوون، بەلام ئەمەش نەيتوانى وەبەرھىنان بۆ ئەو كىلگانە بەيئىت كە نوپى و كۆمپانىيانى وەزارەتى نەوتى عىراق كاريان تىدا نەكردو.

لەم دوو گەرە نوپى، عىراق پەپرەوى ھاوبەشى لە قازانج كرد و ھەردوو جۆرى (گريپەستى گەران، پەرەپىدان و بەرھەمھىنان EDPC) يان (گريپەستى پەرەپىدان و بەرھەمھىنان DPC) بۆ كىلگە گازى و نەوتپەكان ئامادەكرد، بەپىى گريپەستە واژۆكراوھەكان ريزەى قازانجى كۆمپانىيان گەيشتووەتە سەروو 30%، كە پىشووتر نەبىناو.

عىراق لە ماوھى 20 سالى رابردوودا نەك نەيتوانى ئاستى بەرھەمھىنانى نەوت بگەيئىتە ئەو ئاستەى دەمىك سألە بانگەشەى بۆ دەكات كە سەروو 7 ملیون بەرميل بوو لە رۆژىدا، بەلكو ئىستا زۆرەى بىرەكان پىويستيان بەكارى بوژاندنەو ھەبە كە بە 'Enhance Oil'

لەم سالانەى دوايیدا كۆمپانیا نۆدەولەتییەكانى كەرتى نەوت نەك ئامادەییان بۆ وەبەرھەنەن لە عێراق پێشان نەدەدا، بەلكو كشانەو، ئەمانەش چەند كۆمپانیايێكى دياربوون كە يەكێكان ئىكسۆن مۆبیل بوو. ئەم كشانەوانە لە قۇناخى پيويستى بىرەكان بۆ پەرەپێدان و نەبوونى كێلگەى نوێ و پرۆژەى نوێ بۆ سوودبەنن لە گازى ھاوھەل لە بەرھەمھێنانى نەوتەو مەترسى گەورەى لەم كەرتەدا دروستکرد، كە چیدىكە ناتوانرێت درێژەى پێدەرێت ئەگەر رێگەيەكى نوێ نەگرێتەبەر، چونكە لە 2022دا بە رێژەى 93٪ بەشدارى لە كۆى داھاتى عێراقدا كەردوو.

عێراق سەرەپاى پەپەرھەكردنى ئەم شۆواژە نوێیە (ھاوبەشى لە قازانچ) بە ھەردوو جۆرەكەيەو، بەلام لەم دوو گەرەش دا نەیتوانى سەرنجى وەبەرھەنەران بۆ 16 كێلگەى نەوتى، گازى و ھاوبەش رابكێشیت، ھەرچەندە 4 لەو كێلگەنە گەرانیان تیدا كراو و داتاكانى 2D Seismic ئامادەكراون، بگرە بىرى تاقىكردنەوھەشيان لێدراو.

رێژەى قازانجى كۆمپانیاكان و ھۆكارەكانى پشنت كۆمپانیاكانى چين و ھەرىمى كوردستان بۆ وەبەرھەنەن لەم كێلگە نەوتى و گازییانەدا

رێژەى قازانجى كۆمپانیاكان و ھۆكارەكانى پشنت كۆمپانیاكانى چين و ھەرىمى كوردستان بۆ وەبەرھەنەن لەم كێلگە نەوتى و گازییانەدا بەپێى داتا بئاوكراوەكانى گریبەستە واژۆكراوەكان لەم سى رۆژەدا، رێژەى قازانجى كۆمپانیاكان لە 6.667٪ بۆ رێژەى 32٪ بەرزبوووتەو، نەوتەش لەدواى تێچوووى وەبەرھەنەن وەكو لە خستەى يەكەم دا ھاتوو.

لەم دوو گەرەدا سەرەپاى سەرنجى شروڤەكارانى كەرتى وزە لە بەخشینی رێژەى بەرزى قازانجى كۆمپانیاكان لە وەبەرھەنەن لەو كێلگەنەى واژۇيان كەردوو، دەرکەوتنى ھەژموونى كۆمپانیا چینیەكان لە كەرتى وزەى عێراق بەتایبەتیش نەوت و وەرگرتنى سى كێلگەى نەوتى و گازى لەلایەن كۆمپانیاى كارەو.

گرنگیدانى چینیەكان بە كەرتى وزەى عێراق چ لە كەرتەوێ پشكى كۆمپانیا نەوتییەكان بێت یان واژۆكردنى 10 گریبەست بۆ پەرەپێدان لە وەبەرھەنەن نەوتى عێراق، دەگەرێتەو بۆ ئەو راستییەى؛ ھەناردەى نەوتى عێراق بۆ چين رۆژانە لە 2023دا گەشتوووتە 1.18 ملیون بەرمیل، واتە رێژەى 35٪ى ھەناردەى نەوتى عێراق بۆ چين بوو.

ھەرۆھە، لەرووى ئابوورییەو لە 2022دا عێراق بە بەھای 14 ملیار دۆلار كالتاى لە چینیەو ھاوردەكردوو، بەلام لەو سالەدا عێراق بە بەھای 34 ملیار دۆلار بەرھەمى ھەناردەى چين كەردوو، كە تێیدا بەھای نەوتى ھەناردەكراو 33.8 ملیار دۆلار بوو.

خستەى 1: وردەكارى براوھەكانى گەپى پینچ پلەس و شەشەمى گریبەستە نەوتى، گازى و ھاوبەشەكان لە عێراق دا

ناوی كیلگە نەوتى و گاز بىھەكەن	جۇرى گەرى گرىپھەستەكەن	پارىزگاكان	رووبەرى كىلگەكەن مەتر دووگا	جۇرى كىلگەكەن	بىرى لىدراو و ھەبوونى داتا	ناوى كۇمپانىكان	ولتاتان	كۇمپانىباى براوھ	رئۇھى پىشكى كۇمپانىباى	پىشكى كۇتايى غازانجى كۇمپانىكان بەرئۇھ %
رۇزھەلانى بەغداد - باكور	گەرى پىنچەم	بەغداد - سەلاھەدىن	231	نەوت	7	ZPEC	چىنى	ZPEC	100%	6.67%
فاو	گەرى پىنچەم	بەسرە	1398	نەوت	1	UEG	چىنى	يولى جەي UEG	100%	25.16%
دەيما	گەرى پىنچەم	مىيسان	451	نەوت و گاز	1	كۇمپانىباى كار	عىراقى - كوردى	كار	100%	6.20%
بىلۇكى 7	گەرى پىنچەم	دىوانىيە، بابىلۇن، نەجەف ، واست و موسەننا	6300	نەوت	0	CNOOC	چىنى	سۇنۇك CNOOC	100%	25.88%
قۇرئەين	گەرى شەشەم	ئەنبار و نەجەف	8773	گاز	0	Zhenhua	چىنى	زۇنوا Zhenhua	100%	17.30%
كۇمەلەي فوراتى نىوھراست	گەرى پىنچەم	نەجەف و كەربەلا	1073	نەوت و گاز	6	ZPEC	چىنى	ZPEC	100%	9.35%
زورباتىھ	گەرى پىنچەم	دىالە و واست	519.06	نەوت	0	JEO-JADE	چىنى	جىوچەيد-JEO JADE	100%	7.65%
ئەبو خەيمە	گەرى پىنچەم	موسەننا	1809	نەوت	1	Zhenhua	چىنى	زۇنوا Zhenhua	100%	9.10%
كىلگەي ساسان و ئالان	گەرى پىنچەم	نەينەوا	359	نەوت و گاز	1	كۇمپانىباى كار	عىراقى - كوردى	كار	100%	17.25%
خلىسى	گەرى شەشەم	ئەينەوا و ئەنبار	8167	گاز	1	كۇمپانىباى كار	عىراقى - كوردى	كار	100%	32%
جەبەل سەنام	گەرى پىنچەم	بەسرە	235	نەوت	1	JEO-JADE	چىنى	جىوچەيد-JEO JADE	100%	30.90%
زەفرىيە	گەرى پىنچەم	واست	368	نەوت	2	Anton	چىنى	ئەنتۇن Anton	100%	29.16%
سومەر	گەرى شەشەم	موسەننا	1773	نەوت	0	Sinopec	چىنى	سىنۇپىك Sinopec	100%	17.85%

کۆمپانیای کار له هه‌رێمی کوردستان وه‌ک تاکه کۆمپانیای نێوخۆیی عێراق به‌ واژۆکردنی ئه‌و سێ گ‌ریبه‌سته‌ی له گه‌رێ پێنج پله‌س و شه‌شهمی گ‌ریبه‌سته‌کاندا کردی، توانای وه‌به‌ره‌ینانی که‌رتی تاییه‌تی هه‌رێمی کوردستانی له که‌رتی نه‌وت و به‌تایبه‌تیش گ‌از ده‌رخست، چونکه دوو له‌و کێلگانه‌ی وه‌ریگرتوون تیکه‌له (نه‌وت و گ‌از) و کێلگه‌یه‌کی‌شان به‌ته‌نیا گ‌ازه، ئه‌مه‌ش ده‌رخه‌ری ئه‌زموونی کۆمپانیای کاره له به‌ره‌مه‌ینانی نه‌وت و به‌فیرۆنه‌دانی گ‌ازی هاوه‌ل.

راسته‌یه‌کی دیکه له پ‌رۆژه‌کانی ئه‌م دوو گه‌رپه‌ی کێلگه‌ نه‌وتی و گ‌ازی و هاوبه‌شه‌کان له سێ رۆژی رابردوودا ده‌رکه‌وت، زانیارییه‌کان بوون له‌باره‌ی کێلگه‌ نه‌وتیه‌کانه‌وه، چونکه به‌روونی ده‌رده‌که‌وێت ئه‌و کێلگانه‌ی هه‌یچ داتایه‌کی گه‌ران و بیری تاقیکراوه‌یان نه‌بووه، کۆمپانیایان ئاماده‌یه‌یان نه‌بووه بۆ وه‌به‌ره‌ینان تێاندان، وه‌کو له خسته‌ی دووه‌م دا هاتووه. هه‌موو ئه‌مانه‌ش له‌کاتێکدا به‌ که‌ له‌و کێلگانه‌ی کۆمپانیا چینییه‌کان و کۆمپانیای کار گ‌ریبه‌سته‌کانیان واژۆکردووه کێلگه‌ی تێدابوووه کێپ‌کێ له‌نیو 8 کۆمپانیای به‌شداربوو له 22 کۆمپانیاکه‌دا بووه بۆ بردنه‌وه‌ی ته‌نده‌ره‌کان و واژۆکردنی گ‌ریبه‌سته‌که.

خسته‌ی 2: ورده‌کاری ئه‌و کێلگانه‌ی گه‌رپه‌ پێنج پله‌س و شه‌شهم که هه‌یچ کۆمپانیاک ئاماده‌نه‌بوو وه‌به‌ره‌ینانی تێدا بکات له عێراق

نۆی کێلگه‌ نه‌وتی و گ‌ازییه‌کان	جۆری گه‌ری گ‌ریبه‌سته‌کان	پارێزگاکان	روویچه‌ی کێلگه‌کان مهن‌ دووجا	جۆری کێلگه‌کان	بیری لێراو و هه‌بوونی داتا	نۆی کۆمپانیاکان	ولاتان	کۆمپانیای براره	ریژه‌ی پشکی کۆمپانیا	پشکی کۆتایی قازانجی کۆمپانیاکان به‌ریژه %
خۆکاشنت	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	6783	گ‌از	0					ئه‌خراوه
ناز	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	8811	گ‌از	0					ئه‌خراوه
تل هاجه‌ر	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	7270	گ‌از	2					ئه‌خراوه
بۆخانه	گه‌ری پێنجهم	سه‌لاحه‌ین	412	نه‌وت و گ‌از	9					ئه‌خراوه
ئه‌ختیا	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	6658	گ‌از	0					ئه‌خراوه
بۆمبێ 11	گه‌ری پێنجهم	ئه‌جه‌ف و موسه‌نتا	6625	نه‌وت	1					ئه‌خراوه
ئه‌ختیار	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	8534	گ‌از	0					ئه‌خراوه
تۆبأل	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	9348	گ‌از	0					ئه‌خراوه
باکووری روتیا	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	6928	گ‌از	0					ئه‌خراوه
وله‌ید	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	8074	گ‌از	0					ئه‌خراوه
باشووری روتیا	گه‌ری شه‌شهم	ئه‌ختیار	8330	گ‌از	0					ئه‌خراوه
شه‌هانی	گه‌ری پێنجهم	واست و میسان	1428	نه‌وت	0					ئه‌خراوه
شه‌هیان	گه‌ری شه‌شهم	موسه‌نتا	1629	نه‌وت	0					ئه‌خراوه
که‌ندای عه‌ره‌یی	گه‌ری پێنجهم	له‌نیو ده‌ریا	660	نه‌وت	0					ئه‌خراوه
ئه‌خان	گه‌ری شه‌شهم	موسه‌نتا	4540	نه‌وت	0					ئه‌خراوه
قه‌ذت سه‌له‌ح	گه‌ری پێنجهم	میسان - بۆ پارێزگاکانی دیکه	318	نه‌وت	1					ئه‌خراوه

هۆکاری به‌شدارینه‌کردنی کۆمپانیا ئه‌مریکیه‌کان و وه‌رنه‌گرتنی کێلگه‌کان له‌لایه‌ن کۆمپانیا ئه‌وروپایی، خه‌لیجی، به‌ریتانی و رووسه‌کانه‌وه

گه‌رپه‌ پێنج پله‌س و شه‌شهمی گ‌ریبه‌سته‌ نه‌وتی، گ‌ازی و هاوبه‌شه‌کانی عێراق ب‌پارێبوو له کۆتاییه‌کانی مانگی نیسان 2024دا به‌رپۆه‌بچیت، به‌لام دوو هه‌فته‌ی دیکه درێژیکراوه‌وه به‌ ئامانجی به‌شدارێ کۆمپانیا ئه‌مریکیه‌کان بۆ وه‌به‌ره‌ینان له‌م که‌رتهدا، که‌چی کۆمپانیا ئه‌مریکیه‌کان نه‌ک هه‌ر به‌شداریه‌یان نه‌کرد و ته‌نده‌رییان پێشکیش نه‌کرد، به‌لکو هه‌ر گ‌رنگیان پێنه‌دا، چونکه سه‌رکرده عێراقیه‌کان و به‌تایبه‌تیش پێکه‌ینه‌رانی حکومه‌ت و ئه‌وانه‌ی ده‌سه‌لاتیان به‌ده‌سته، رۆژانه باس له ده‌رکردنی ئه‌مریکیه‌کان ده‌که‌ن، چ جایی ئه‌وه‌ی که وه‌به‌ره‌ینانی سه‌تان و ملیاران دۆلاری له که‌رتێکدا بکه‌ن که نازانن سه‌رمایه‌کانیان پارێزراو ده‌بیت یاخود نا، ئه‌مه‌ش سه‌ره‌رایی دروستبوونی کێشه‌ و به‌رده‌وامی کێشه‌ی ئه‌و کۆمپانیا ئه‌مریکیه‌کانی وه‌به‌ره‌ینان له که‌رتی نه‌وتی هه‌رێمی کوردستان دا کردووه.

ھەرۋەھا، سەرھەپاي ئامادەبوۋنى كۆمپانىيە شىئىلى ھۆلەندى و بى پى بەرىتانى، تەننەت كۆمپانىيە خەلىجىيەكانى ۋەك كۆمپانىيە قەتەر ئىنئىجى و ئەدنۆكى ئىماراتى بۇ بەشدارىكىردن لەم دوو گەرەدا، ھىچ گىرىبەستىكىيان نەبىردەۋە، ھەرچەندە كۆمپانىيە ئىماراتىيەكان چوونەتە كىپىركىكەۋە، بەلام ھىچ گىرىبەستىكىيان ۋەرنەگرت.

لەراستى دا، رەنگە دوو ھۆكارى سەرھەكى لە پشت ۋەرنەگرتنى يان نەتوانىنى كىپىركى ئەم كۆمپانىيە ۋە ھەبىت: يەكەمىيان تۋاناي كىپىركى لەگەل ئەو كۆمپانىيە گىرىبەستەكانىيان ۋەرگرتوۋە بەھۆى دەستى كارى ھەرزان و بەكارھىئانى تىچوۋى نامىر و تەكنەلۇژىيە ھەرزان لە كاركىردن دا. دووھەمىيان بەھۆى پابەندى بە ۋەبەرھىئان لە وزە نوپوۋەكان و پلانى ھىكۈمەتەكانىيان بۇ گۋاستنەۋە بۇ وزە پاكەكان لە داھاتوۋدا.

لەم دوو گەرەدا ھەردوۋ كۆمپانىيە گازپروم و لوک ئۆيلى روۋسى بەشدارىيان كىرد، بەلام ھىچ گىرىبەستىكىيان ۋەرنەگرت، ئەمەش سەرھەپاي ئەۋەى كۆمپانىيە روۋسىيەكان لە تەۋاۋى عىراق بە ھەرىمى كوردستانىشەۋە بە زۆرى ۋەبەرھىئانىيان لە كەرتى وزەدايە، چۈنكە ئىستا توۋشى گىرفتى ۋەرگرتنى پارەكانىيان بوۋن، چ جاي ئەۋەى كە ۋەبەرھىئانى نوچ بكن.

كۆتايى

ئىستا ئەۋەى لە كەرتى نەوت و گاز لە عىراق دا دەبىنرېت ئەۋەيە؛ كابىنەكەى محەممەد شىياع سوۋدانى ئاسانكارىيى بۇ ۋاژۇكىردنى گىرىبەستەكان دەكات، بەشىۋەيەك كە گەيشتوۋەتە رېژەى 30% ى قازانجى كۆمپانىياكان، كە لەۋبارەيەۋە قۇناخى دوو كابىنەكەى پىش خۇى تىپەراندوۋە.

لەم كابىنەيەدا گىرىبەستەكانى بوارى وزە لەروۋى ۋاژۇكىردنەۋە زۇر براۋنەتە پىشەۋە، چ لە ۋاژۇكىردنى گىرىبەستى تۇتال، كرىسنت پىترۇلىوم بىت تاۋەكو ۋاژۇكىردنى ئەم 13 گىرىبەستەى چەند رۇژى رابردوۋ، بەلام پىرسىارى گىنگ ئەۋەيە؛ عىراق بەم ھەموۋ بالە سىياسى و بەرژەۋەندىيە ئابوورىيە نىخۇى و ھەرىمىيەۋە و، تەننەت ئەم ھەموۋ گروۋپە چەكارەۋە كە ئىستا كىشە بۇ پەرەپىدانى گازى كۆرمۇر دروست دەكەن، دەتوانىت رېگەكانى ئەو كۆمپانىيەيە ئەم گىرىبەستەكانىيان ۋاژۇكىردوۋە و بردوۋەتەۋە، بخاتە سەر رى جىبەجىكىردن ياخود نا؟ ھەرچەندە قۇناخى جىبەجىكىردنى گىرىبەستەكانىش بۇ ماۋەى 20 تاۋەكو 25 سالى داھاتوۋە.

لە كۆتايىدا، بىرپاروۋو ھىكۈمەتى تازەى عىراق دۋاى شەش مانگ ياساى نەوت و گاز لە عىراق دەرىكات و كىشەكانى ھەولېر و بەغدا چارەسەر بكات، بەلام ھىشتا ھىچ ديار نىيە و ئاسۇى ھەناردەكىردنەۋەى نىكەى نىو مىلېۋن بەرمىل نەوت رۇژانە بۇ بەندەرى جەبھان بەبى چارەسەر ماۋەتەۋە.